

SEMINARSKI RAD:

POLITIKA OKOLIŠA EU

NASTAVNI PREDMET:

DRUŠTVENO ODGOVORNO POSLOVANJE

Izradila: Nada Ratković

Školska god. 2018./2019.

Sadržaj

1. UVOD
2. POLITIKA ZAŠTITE OKOLIŠA
3. PRAVNI OKVIR POLITIKE ZAŠTITE EU
4. POVIJESNI PREGLED RAZVOJA OKOLIŠNE POLITIKE EU
5. CILJEVI I NAČELA POLITIKE OKOLIŠA EU
6. OKOLIŠNO ZAKONODAVSTVO
7. INSTITUCIJE
8. POSTUPAK ODLUČIVANJA
9. INSTRUMENTI POLITIKE ZAŠTITE OKOLIŠA
10. PRAVNA STEČEVINA EU
11. STRATEGIJA RAZVOJA
12. PROVEDBA I JAČANJE POLITIKE OKOLIŠA
13. PODRUČJA NADLEŽNOSTI I ODGOVORNOSTI ZA OKOLIŠ
14. PRISTUPANJE REPUBLIKE HRVATSKE EU I ZAŠTITA OKOLIŠA
15. VAŽNOST POLITIKE OKOLIŠA S ASPEKTA HR
16. PROBLEMI VS KORISTI
17. INSTRUMENTI I MJERE
18. PRISTUPNI PREGOVORI I PRIJELAZNA RAZDOBLJA
19. ZAKLJUČAK
20. LITERATURA

29.06.2019.

UVOD

- **OKOLINA/OKOLIŠ/SREDINA**

okruženje (okružujući prostor) u kojem neka organizacija djeluje, uključujući zrak, vodu i tlo, prirodne resurse itd.

- **ZAŠTITA OKOLIŠA SVE VIŠE IZBIJA U PRVI PLAN POLITIKE EU**

- **PROBLEM ZAŠTITE OKOLIŠA** jedno od osnovnih pitanja suvremene civilizacije, povezan sa sudbinom ljudske vrste.

- Stvarna ekološka situacija u Europi otkriva **zabrinjavajuće trendove** na svim područjima: kakvoća zraka, vode i tla, trošenju resursa, zaštiti biljnih i životinjskih vrsta, otpadu, prometu, turizmu

- *Pojave kao što su «kisele kiše», «ozonske rupe», «efekt staklenika», «kemijska tempirana bomba», «globalno zatopljenje», degradacija poljoprivrednog zemljišta,*

- Sve se više osjeća nedostatak «čiste» vode, «čistog» zraka, «čistog» tla, «čiste» hrane.

- U Amsterdamskom ugovoru 1999. već je u preambuli Ugovora u EU sadržano načelo **ODRŽIVOG GOSPODARSKOG RAZVITKA**

Politika zaštite okoliša

- *Na koji način tretirati okoliš da bi on omogućio gospodarski razvoj i bolji životni standard?*

GOSPODARSKE FUNKCIJE OKOLIŠA :

- a) **Opskrba prirodnim resursima** koji ulaze u proces proizvodnje – **obnovljivi** (šume i riblji fond) i **neobnovljivi resursi** (bakar, ugljen, nafta)
- b) **Asimilacija otpada s ograničenjima**
- c) **Pružanje prostornih i estetskih usluga**
- ✓ Potreba za čistim i ravnomjernim gosp.rastom-PROBLEM
- *Kako pronaći strategiju daljnjeg rasta i razvoja uz koju se može maksimizirati dodatna vrijednost i istodobno minimalizirati utrošak resursa i energije te sačuvati okoliš od degradacije?*
- **Čisti proizvodi i nova tehnologija**-nova budućnost, nova poslovna etika i nove poslovne mogućnosti

29.06.2019.

Politika zaštite okoliša

- ✓ **Bazirana je na uvjerenju** -ekonomski rast, društveni napredak i zaštita okoliša su uzajamno povezani i doprinose unaprjeđenju kvalitete života.
- Između njih mora biti **balans**, kako bi **razvoj u Europi bio održiv** i treba voditi računa o tome da **buduće generacije moraju uživati bolji kvalitet života**
- ✓ **Razvija instrumente** ostvarivanja usporednog cilja gospodarskog rasta u suglasju sa zaštitom okoliša
- U principu, *ne postoji veci sukob između ekonomskog rasta i zaštite okoliša*
- «**Industrija okoliša**» je u funkciji pomaganja europskom gospodarstvu kako bi se restrukturiralo na novoj osnovi, usmjeravajući se prema drugim aktivnostima *koje zahtijevaju novu tehnologiju i kvalificiranu radnu snagu*

Politika zaštite okoliša

- ✓ Ne rješava samo hitne probleme nego odražava želje svojih građana.
- ✓ Veliki broj EU stanovnika očekuje da vlasti povedu računa o okolišnoj politici na isti način kao o ekonomskoj ili socijalnoj politici.
- ✓ **EU stremi ka tome da osigura da odluke u 3 oblasti - ekonomija, društvo il okoliš - nisu u suprotnosti i nepovoljne**
 - Kada se odluke donose iz bilo koje oblasti uvijek se u obzir uzimaju **IMPLIKACIJE NA OKOLIŠ.**
 - ***Odluke se zasnivaju na nekoliko osnovnih principa:***
 1. Prevencija je bolja od čišćenja-bolje je spriječiti zagađenje u samom izvoru nego se nositi s njegovim posljedicama.
 2. Zagađivači moraju platiti za zagađenje koje uzrokuju.
 3. Ako postoje jaki pokazatelji hitnog okolišnog problema, mjere akcije **se** poduzimaju čak i uslučaju kompletne naučne potvrde toga.

Pravni okvir zaštite okoliša u EU

- ✓ Europski okolišni pravni okvir podrazumijeva tri ključne razine kompetencije:
 1. **EUROPSKA** razina,
 2. **NACIONALNA** razina i
 3. **REGIONALNA/LOKALNA** razina.
- ✓ **Europska razina** podrazumijeva uključivanje **institucija** (Komisija, Europski parlament, Vijeće) i neposredni utjecaj na razvoj zakonodavstva (Direktive, Uredbe).
- ✓ Razina pojedine **države članice EU-a** ili **nacionalna razina** podrazumijeva neposrednu odgovornost za ugradbu i provedbu europskih zakona.
- ✓ **Regionalna/lokalna razina** uprave podrazumijeva samo ograničeni utjecaj na donošenje odluka.

Povijesni pregled razvoja okolišne politike EU

Tablica 1. Popis najznačajnijih europskih ugovora s pregledom odgovarajućih načina obrade pitanja okoliša

Međunarodni sporazum	Godina	Okolišna politika
Rimski ugovori	1957.	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Nisu poznate eksplicitne inicijative politike okoliša ➤ <i>U razdoblju 1967.-'87. donose se prvi okolišni zakoni</i>
Jedinstveni europski akt	1987.	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Uvođenje zasebnog poglavlja "Okoliš" ➤ <i>Postavljanje minimalnog standarda</i>
Ugovor iz Maastrichta / Ugovor o Europskoj uniji	1993.	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Okoliš obuhvaćen načelima Ugovora kojim se uspostavlja Europska zajednica ➤ Uvođenje načela predostrožnosti i visoke razine zaštite okoliša ➤ <i>Naglasak na važna načela zaštite okoliša</i>
Ugovor iz Amsterdama	1997.	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Održivi razvoj nameće se kao jedan od osnovnih ciljeva EU-a ➤ Integriranje okolišne politike ➤ <i>Okoliš se postavlja u usku vezu s gospodarskim razvojem</i>
Ugovor iz Nice	2001.	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Priprema za proširenje EU-a ➤ <i>Nije utjecalo na promjene u okolišnoj politici</i>

Ciljevi i načela politike okoliša EU

Članak 174 (1) Ugovora iz Maastrichta

Poziva na uvažavanje odrednica:

- ✓ očuvanje, zaštita i poboljšavanje kakvoće okoliša, zaštita ljudskog zdravlja,
- ✓ razborito i racionalno korištenje prirodnih resursa,
- ✓ promicanje primjene mjera zaštite na međunarodnoj razini, u svrhu rješavanja regionalnih ili globalnih problema okoliša.
- ✓ Provedba politike zaštite okoliša temelji se na načelu opreza i načelu preventivnog djelovanja

29.06.2019.

Ugovor definira načela:

1. Načelo **zaštite**, uzimajući u obzir regionalne specifičnosti
2. Načelo **predostrožnosti**
3. Načelo **sprječavanja** (ispred primjene načela uklanjanja posljedica)
4. Načelo **djelovanja na izvoru onečišćenja**
5. Načelo **'onečišćivač plaća'**
6. Načelo **integriranog pristupa**
7. Načelo **supsidijarnosti**

Okolišno zakonodavstvo EU

- Dva su osnovna oblika propisa EU-a :
 - **primarni** koji je utemeljen na ugovorima i **sekundarni** koji se koristi u provedbi politika
- ✓ Osnovni instrumenti sekundarnih propisa su **direktive, uredbe, odluke, preporuke i mišljenja.**
- Politika okoliša EU implementira se kroz takozvane **DIREKTIVE.**
- *Direktiva je „zakon“ EU koji je obvezujući za zemlje članice za koji je potrebno izglasavanje u vlastitim parlamentima kako bi se u stvarnosti implementirao.*
 - **NAJVAŽNIJE OKOLIŠNE DIREKTIVE :**
 - ✓ **Otpad**
 - ✓ **Voda**
 - ✓ **Kakvoća zraka.**
 - ✓ **Integrirano sprječavanje i nadzor onečišćenja - IPPC dozvola (BAT)**
 - ✓ **Zaštita prirode**

Institucije

- Institucionalni subjekti EU imaju važnu ulogu pri formuliranju politike zaštite okoliša Unije:
- ✓ **Europska komisija**, to jest, **Opća uprava za okoliš**, na čelu povjerenik **Janez Potočnik** koji je zadužen za pripremu i nadzor provedbe politike zaštite okoliša u EU,
- ✓ **Vijeće EU**, u sastavu ministara zaštite okoliša, koje se sastaje nekoliko puta godišnje, a dostupna su i **izvješća** s njihovih sastanaka,
- ✓ **Europski parlament**, uključen u oblikovanje politike zaštite okoliša putem postupka suodlučivanja i u kojem djeluje poseban **Odbor za okoliš, javno zdravstvo i zaštitu potrošača**,
- ✓ **Europska agencija za okoliš**, zadužena za pružanje pouzdanih informacija nadležnim organima i javnosti o stanju zaštite okoliša.
- ✓ **Europska agencija za kemikalije**, sa sjedištem u Helsinkiju započela je radom paralelno sa stupanjem na snagu direktive EU-a o kemikalijama REACH u lipnju 2007. godine. Glavna zadaća ove agencije je registracija i raspolaganje podacima o ukupno 30 tisuća industrijskih kemikalija što bi trebalo pridonijeti zaštiti okoliša od kemijskog zagađenja.

Postupak odlučivanja

- **Mjere** kojima se ostvaruju ciljevi politike u pravilu **se donose** u **postupku suodlučivanja**, zajedničkom odlukom Vijeća i Europskog parlamenta, u kojem Vijeće odlučuje **kvalificiranom većinom**
- Iznimno, neke mjere, donose se u Vijeću **jednoglasno**, u skladu s posebnom zakonskom procedurom i nakon postupka savjetovanja s **Europskim parlamentom** te uz **konzultiranje Odbora regija donosi**:
 - ✓ odredbe fiskalne naravi;
 - ✓ mjere koje utječu na prostorno planiranje; kvantitativno upravljanje vodnim resursima ili utječu, izravno ili neizravno, dostupnost tih sredstava; korištenje zemljišta, s iznimkom za gospodarenje otpadom;
 - ✓ mjere koje značajno utječu na izbor država članica između različitih izvora energije i
 - ✓ opću strukturu njezine opskrbe energijom

Instrumenti politike zaštite okoliša

- EU je razvila brojne instrumente za potporu projektima zaštite okoliša.
- Ekonomski instrumenti primjenjuju se sa svrhom da:
 - ✓ dodatnim financijskim opterećenjima zaustave ili umanje emisije i onečišćenja,
 - ✓ osiguraju sredstva za projekte zaštite okoliša i saniranje nastalih šteta,
 - ✓ potiču ekološki prihvatljivije načine ponašanja na svim razinama: od proizvodnje do potrošnje, od pojedinca do društva kao cjeline
- Glavni financijski instrument je program LIFE koji omogućava financiranje projekata zaštite prirode i okoliša u članicama EU-oko **2 milijarde eura** za razdoblje 2007.-2013
- Sredstva osigurava : **Europska investicijska banka i države članice** kroz vlastite fondove.
 - 1990. za praćenje okolišne politike osnovana je **Europska agencija za okoliš EEA**, sa sjedištem u Kopenhagenu
- Cilj:
 - ✓ pružanje kreatorima politika informacija na kojima mogu temeljiti svoje odluke
 - ✓ poticanje najbolje prakse u zaštiti okoliša i tehnologijama
 - ✓ širenje rezultata ekoloških istraživanja
- Uloga isključivo savjetodavna,
- **Konvencija iz Aarhusa (2001.)** - veća javna svijest i uključenost građana (npr. registar zagadivaca)

Pravna stečevina EU

- **Cilj** promicati održivi razvoj i štititi okoliš za sadašnje i buduće naraštaje.
- **Temelji se na:**
 - ✓ preventivnom djelovanju,
 - ✓ načelu "onečišćivač plaća",
 - ✓ suzbijanju štete u okolišu na izvoru,
 - ✓ zajedničkoj odgovornosti i
 - ✓ integriranju zaštite okoliša u ostale politike EU-a.
- **Sadrži više od 200 glavnih pravnih akata koji obuhvaćaju** horizontalno zakonodavstvo, kakvoću vode i zraka, gospod. otpadom, zaštitu prirode, kontrolu industrijskog onečišćenja i upravljanje rizicima, kemikalije i genetski modificirane organizme (GMO), buku i šumarstvo.
- **2004. Komisija prihvaća radni dokument** kojim se zalaže za integriranje ciljeva zaštite okoliša u ostale politike, tj. u:
 - ✓ politiku zapošljavanja (ulaganje u nove, čiste tehnologije rada)
 - ✓ politiku unutarnjeg tržišta (otklanjanje ekoloških prepreka slobodnom kretanju)
 - ✓ politike industrije i transporta
 - ✓ energetske politiku
 - ✓ održivu poljoprivredu i ribarstvo
 - ✓ politiku suradnje sa zemljama u razvoju u
 - ✓ području zaštite okoliša
 - ✓ urbano planiranje
 - ✓ cjelokupnu ekonomsku politiku

Strategija razvoja

- Politika EU o zaštiti okoliša **temelji se** na ideji da visoki standardi zaštite okoliša stimuliraju inovaciju i poslovne mogućnosti.
- Politika zaštite okoliša **usko je povezana** s gospodarskom i socijalnom politikom.
- **Cilj EU** jest pružiti adekvatnu razinu zaštite u cijeloj Uniji, pri čemu se u obzir trebaju uzeti lokalni čimbenici i gospodarska ograničenja.
- EU zakonodavstvo o zaštiti okoliša datira od 1972., od kada je doneseno oko 300 zakonodavnih akata
- **Akcijski programi za zaštitu okoliša EU**, pokrenuti 1972., pomogli su pri integraciji ekoloških aspekata i aspekata zaštite okoliša u sva područja politike Zajednice.
- **Šesti program Okoliš 2010-** 6.EAP.: NAŠA BUDUĆNOST, NAŠ IZBOR traje od 2002. do 2012. – usredotočuje se na 4 primarna područja:
 1. borba protiv klimatskih promjena i globalnog zagrijavanja,
 2. zaštita prirodnih staništa te biljnog i životinjskog svijeta,
 3. suočavanje s okolišnim problemima i problemima zdravlja te
 4. očuvanje prirodnih resursa, kao i zbrinjavanje otpada.

29.06.2019.

Strategija razvoja

- 6. Akcijski program uklapa se u **Strategiju EU za ODRŽIVI RAZVOJ**
- **Kyoto Protokol** - smanjenje emisije ugljinog dioksida i 5 drugih plinova
- cilj -**stabilizacija** koncentracije u atmosferi onih plinova koji uzrokuju “efekt staklenika”
- **Strategija EU 2020** usvojena je u lipnju 2010. god. I **EU AKCIJSKI PLAN ZA KLIMATSKE PROMJENE**
- *Ciljevi obuhvaćeni Strategijom EU 2020 - klimatske promjene :*
 - ✓ smanjenje stakleničkih plinova za 20% (ili čak 30%),
 - ✓ 20% povećanje energije iz obnovljivih izvora,
 - ✓ 20% povećanje energetske efikasnosti.
- **DUGOROČNI CILJ EU JE PREVENCIJA GLOBALNOG ZAGRIJAVANJA.**
- Do 2050. emisija stakleničkih plinova mora biti smanjena najmanje za 15%
- Glavno oruđe u borbi za suzbijanje globalnog zagrijavanja - **shema trgovanja emisijama štetnih plinova (ETS)**
- 2005.g. - omogućava industrijskim zagađivačima kupovanje i prodavanje kvota zagađenja i prva je takve vrste u svijetu.

Provedba i jačanje politike okoliša

- Zbog broja i složenosti propisa i izazova u provedbi, politika okoliša se smatra **jednom od najzahtjevnijih**, kako za članice EU, tako i za kandidatkinje.
- **Cjelovita provedba okolišne politike u Europi ostaje i nadalje ključni zadatak**
- Politike okoliša u proteklim desetljećima donijele su široku lepezu društvenih i gospodarskih prednosti kroz propise, norme i poreze.
- Oni su potaknuli **ulaganja u infrastrukturu i tehnologiju** kako bi se ublažile opasnosti po okoliš
- *Politike su omogućile rast gospodarstva znatno iznad očekivanih vrijednosti.*
- **Ostale ključne prednosti :**
 - ✓ investicijske strategije usmjerene prema rastu,
 - ✓ otvaranju novih tržišta i poticanju zapošljavanja;
 - ✓ ujednačeni uvjeti poslovanja za sve tvrtke na unutarnjem tržištu
 - ✓ promicanje inovacija i poticanje tehnoloških napredaka te
 - ✓ koristi za potrošače.

29.06.2019.

Područja nadležnosti i odgovornosti za okoliš

1972. godine -oblikovan **PRVI OKOLIŠNI PRAVNI DOKUMENT** EZ-e

OKOLIŠNE TEME:

- ✓ **Opća pitanja okoliša**, pristup informacijama, procjena utjecaja na okoliš, inspekcija zaštite okoliša, označavanje eko proizvoda, mjere koje se odnose na industrijska postrojenja, kao i na tematska područja
- ✓ **Voda** (kakvoća voda, zaštita od onečišćenja i obrada otpadnih voda),
- ✓ **Zrak** (emisija i standardi kakvoće zraka, promicanje korištenja obnovljivih izvora energije),
- ✓ **Buka** (maksimalne dopuštene razine buke),
- ✓ **Kemikalije** (klasifikacija, pakiranje i označavanje kemijskih tvari, ograničenja korištenja kemikalija, označavanje proizvoda za zaštitu bilja, uvoz i izvoz kemikalija, korištenje genetski izmijenjenih organizama),
- ✓ **Zaštita prirode** (zaštita divljih ptica, zaštita prirodnih staništa flore i faune), i
- ✓ **Otpad** (odredbe koje se odnose na specifične vrste otpada, obradu otpada, prijevoz i odlaganje otpada).

29.06.2019.

Pristupanje Republike Hrvatske EU i zaštita okoliša

- Velika je važnost i složenost sektora zaštite okoliša
 - Hrvatska se suočava s velikim izazovima
 - Može prihvatiti pravnu stečevinu o zaštiti okoliša
 - Postoje upravne strukture zadužene za primjenu i izvršenje,
-
- **Članstvo u EU pozitivno će utjecati na zaštitu okoliša u HR:**
 - unaprijeđenje i viša razina
 - ✓ ujednačit će se pristup sa svim državama EU i
 - ✓ olakšat će se primjena međunarodnih konvencija
 - EU će imati koristi od hrvatskog očuvanog okoliša.
 - **Osnovni problem Hrvatske**, su veliki troškovi primjene pravne stečevine što zahtijeva velika ulaganja države i privatnih poduzeća
 - Za usvajanje postojećih propisa pravne stečevine EZ potrebno je **uskladiti nacionalno zakonodavstvo**, bilo donošenjem novih propisa ili izmjenom dosadašnjih.
 - HR mora razviti **dovoljnu razinu administrativnih sposobnosti**.

Važnost politike okoliša s aspekta HR

Hrvatska osigurava :

- visoke ekološke standarde,
- poboljšava stanje okoliša ,
- doprinosi zaštiti zdravlja svojih građana ,
- promiče ekon. aktivnosti -hrvatske komparativne prednosti

Visoki ekološki standardi poticajni su za :

- eko-inovacije,
- otvaraju nove poslovne mogućnosti i
- čine hrvatsku industriju konkurentnom na europskom, ali i ostalim tržištima.

Konkurentske prednosti:

- Učinkovitiji procesi
- Poboljšanje produktivnosti
- Manji troškovi pošt.propisa
- Nove makroekonomske strategije
- Status poželjnog turističkog odredišta

29.06.2019.

Problemi vs Koristi

- **PROBLEMI**

- ✓ složenost sektora zaštite okoliša
- ✓ vrlo zahtjevno Institucionalno-administrativno-financijsko usklađivanje
- ✓ velika ulaganja i visoki troškovi
- ✓ vremenski rok vrlo kratak za provođenje reformi
- ✓ zakoni se brzo donose
- ✓ teško praćenje zakona i nemogućnost uključivanja u javnu raspravu.
- ✓ štetni zakoni se donose pod krinkom usklađivanja sa zakonodavstvom EU (Zakon o igralištima za golf na primjer)
- ✓ zagađenje je štetno i po ljudsko zdravlje te je značajan

29.01.2013. trošak

- **KORISTI**

- ✓ osnaživanje hrvatskog parlamenta,
- ✓ provedba EU standarda,
- ✓ financijska potpora projektima vezanim uz okoliš
- ✓ posebice u području vodnog gospodarstva i gospodarenja otpadom,
- ✓ integracija u zajedničke institucije EU zadužene za okoliš
- ✓ što bi trebalo osnažiti i naše lokalne institucije
- ✓ pomak ka ekonomiji temeljenoj na načelima održivog razvoja.

Instrumenti i mjere

- ✓ **Prije pristupanja**
96,7 milijuna eura besp. pomoći od 2007 - 2011 god.
- ✓ **Nakon pristupanja**
sredstva iz strukturnih fondova, od dana pristupanja pa do kraja 2013. cca 140 milijuna eura.
- ✓ **Danom pristupanja**
korisnica LIFE+ za zaštitu okoliša namijenjenog javnim i privatnim osobama i institucijama, 1,25 milijuna eura u 2013.
- 🌐 **SREDSTVA SU NAMIJENJENA ZA 2 PRIORITETA:**
 - a. razvoj infrastrukture za uspostavu cjelovitog sustava gospodarenja otpadom,
 - b. poboljšanje sustava vodoopskrbe i upravljanja otpadnim vodama radi zaštite vodnih resursa.
- **Mjere će :**
 - pomoći očuvanju okoliša i poboljšanju kvalitete života,
 - pružiti poticaj gospodarstvenicima za sudjelovanje u njihovoj provedbi (projektiranje i građenje).

PRISTUPNI PREGOVORI

- ✓ Hrvatski pristupni pregovori s EU **formalno su počeli 3.10 2005.god.**
- ✓ Pravna stečevina podijeljena je u 35 tem. poglavlja, koja su poglavlja pregovora
- **Poglavlje 27. - Okoliš**
- ✓ Procjena EK na početku pregovora-**Potrebno uložiti velike napore**
- ✓ Trenutno stanje poglavlja prema EK-i-**Uglavnom usklađeno s pravnom stečevinom**
- ✓ Početak Screeninga -3.4.2006.
- ✓ Završetak Screeninga -2.6.2006
- ✓ Poglavlje blokirano-12.2008
- ✓ Poglavlje odblokirano-2.2010.
- ✓ **Poglavlje otvoreno-19.2.2010.**
- ✓ **Poglavlje zatvoreno-22.12.2010**
- ✓ Ugovor o pristupanju Republike Hrvatske EU-i potpisan je u **9.srpnja.2011. godine.**

PRIJELAZNA RAZDOBLJA

- tijekom pregovora - odobrena za:
 1. gradnju centara za gospodarenje otpadom do kraja 2018. godine, uz smanjivanje udjela biorazgradivog komunalnog otpada na 35% ukupne količine do kraja 2020. godine,
 2. sustav odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda do kraja 2023. godine,
 3. prilagodbu industrijskih postrojenja za sprječavanje i nadzor onečišćenja do kraja 2017. godine,
 4. prilagodbu postojećih energana na smanjenje emisija onečišćujućih tvari u zrak do kraja 2017. godine,
 5. ograničavanje emisija hlapivih organskih spojeva do kraja 2015. godine,
 6. registraciju opasnih kemikalija radi sigurnog gospodarenja 18 mjeseci od dana pristupanja i
 7. sustav trgovanja emisijama stakleničkih plinova.

Zaključak

- Zaštita okoliša zahtjevnija je i vrlo skupa politika EU, što s godinama postaje sve očitije.
- Ona nije sektor u klasičnom smislu, kao druge politike EU.
- Upravo suprotno, ona je važan dio svih segmenata ljudskog života – od zdravlja i ljudskih prava do socijalne pomoći i ekonomskog razvitka – te bi se stoga na okoliš trebalo referirati u svakom od njih.
- Iz godine u godinu veličina i složenost propisa raste i zahtijeva izrazitu predanost i razumijevanje svih onih na koje se ti propisi odnose.
- Zaštita okoliša ne bi smjela biti ograničavajući činitelj ekonomskog razvoja, već njegov integralni dio i poticaj te da je nužno i moguće postići ravnotežu među njima.
- Iz rasprava je proizašla nova strategija, kasnije uvelike prihvaćena i iskorištavana pod nazivom *održivi razvitak*.
- Taj je koncept jedinstven u smislu posvećenosti dugoročnim ciljevima te povezivanju ekonomskih, socijalnih i okolišnih aspekata života.
- Zaštita okoliša ima i političke implikacije, a EU drži da su njegova dostignuća na tom području dokaz kako je on međunarodni predvodnik.
- Kao primjer ostalima u svijetu naglašava upornost članica da zajednički odlučuju o ciljevima i načinima njihova ispunjavanja, vodeći brigu o socijalnoj pravdi, ekonomskom napretku i zdravom okolišu za građane.

LITERATURA

- ✓ European Commission, Directorate-General Environment, The costs of not implementing the environmental acquis, Final report, ENV.G.1/FRA/2006/0073 September 2011
- ✓ EU I ZAŠTITA OKOLIŠA, Okolišna politika Europske unije, Regionalni centar zaštite okoliša za Srednju i Istočnu Europu
- ✓ EEA, 2010. *Europsko izvješće o okolišu stanje i izgledi 2010: Sinteza*. Europska agencija za okoliš, Kopenhagen
- ✓ Brigljević, K. (2006). Hrvatska na putu u EU, Zagreb: MVPEI
- ✓ Kandžija, V. (2003). Gospodarski sustav EU, Rijeka: Ekonomski fakultet
- ✓ MVPEI (2006). Pregovori o pristupanju RH EU, Zagreb: MVPEI
- ✓ <http://www.entereurope.hr/page.aspx?PageID=107>
- ✓ http://www.eu-pregovori.hr/files/lzvjesce/articles-hr_rapport_2011_en-1318420023.pdf
- ✓ <http://ec.europa.eu/environment/>
- ✓ http://ec.europa.eu/environment/emas/index_en.htm
- ✓ http://ec.europa.eu/environment/ecolabel/index_en.htm
- ✓ http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/eurostat/home/Sazeti_pregled_rezultata_pristupnih_pregovora_po_poglavljima
- 29.06.2019 ✓ <http://www.mvep.hr/MVP.asp?pcpid=2728>

*Nema dugoročnog
rasta, ako nije
ekološki održiv*

HVALA NA PAŽNJI

